

ZAGREBAČKE VRANE

PRISTUP GRADOVA PREMA URBANOJ
BIORAZNOLIKOSTI

IVA ŠOŠTARIĆ

BIOM
UDRUGA / ASSOCIATION

URBANA BIORAZNOLIKOST

Naši gradovi su živi!

URBANA BIORAZZNOLIKOST

- čitav niz vrsta se prilagodio na suživot s čovjekom, neke i prije nego smo izašli iz pećina!

VRANE

(Corvidae)

- generalisti iznimne inteligencije

- složeni društveni odnosi

- kreativno
korištenje
elemenata
okoliša

- aktivno učenje

- generacijsko
prenošenje
znanja

- svijest o drugima

- svijest o sebi

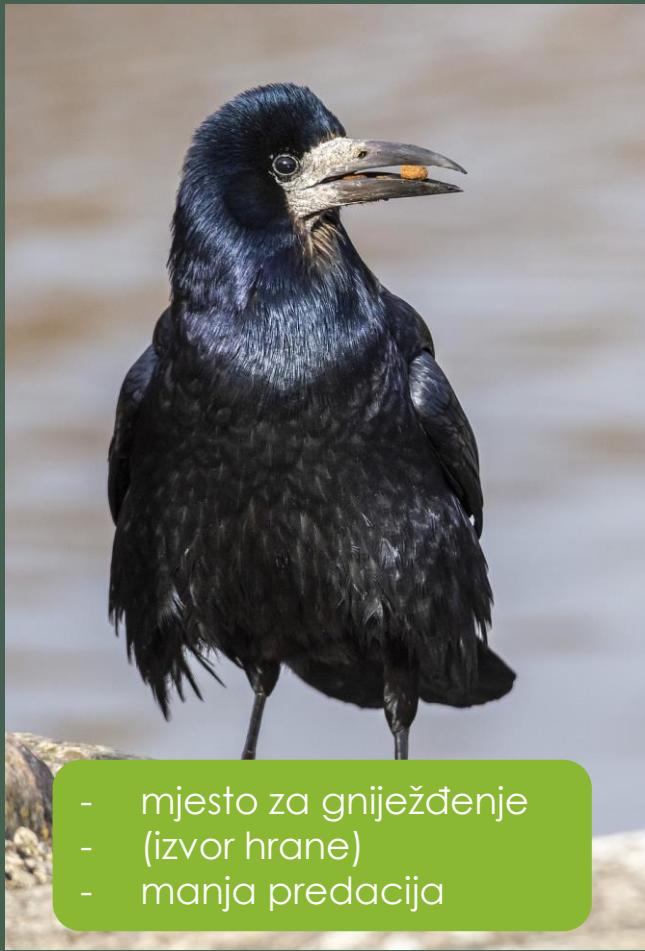
GRADSKA PRIČA SIVE VRANE

- mjesto za gniježđenje
- izvor hrane
- manja predacija

GRADSKA PRIČA GAČCA

- mjesto za gniježđenje
(izvor hrane)
- manja predacija

A detailed illustration of a black raven with its head turned to the right, resting on a dark silhouette of a city skyline. The background is a light gray.

PROBLEM VRANA U GRADOVIMA

O ČEMU ZAPRAVO PRIČAMO
KAD PRIČAMO O PROBLEMU VRANA?

PROBLEM VRANA

SIVA VRANA

- raznošenje smeća
- agresivno ponašanje
- izmet i materijal za gnijezdo
- buka
- utjecaj na ostale ptice

GAČAC

- raznošenje smeća
- agresivno ponašanje
- izmet i materijal za gnijezdo
- buka
- utjecaj na ostale ptice

PROBLEM VRANA

SIVA VRANA

- raznošenje smeća
- agresivno ponašanje
- izmet i materijal za gnijezdo
- buka
- utjecaj na ostale ptice

GAČAC

- raznošenje smeća
- agresivno ponašanje
- izmet i materijal za gnijezdo
- buka
- utjecaj na ostale ptice

IZAZOV: GOSPODARENJE OTPADOM

SIVA VRANA

Dostupnost hrane + prilagodba prehrane = najbitniji faktor poticanja vrana na život u gradovima
(Benmazous et al. 2021)

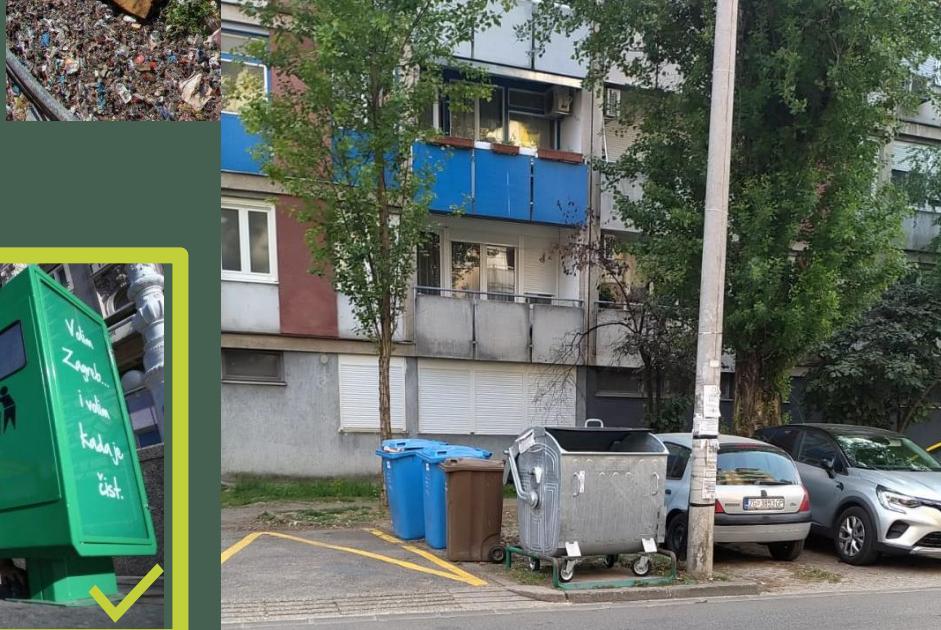

IZAZOV: GOSPODARENJE OTPADOM

SIVA VRANA

PREPORUKE:

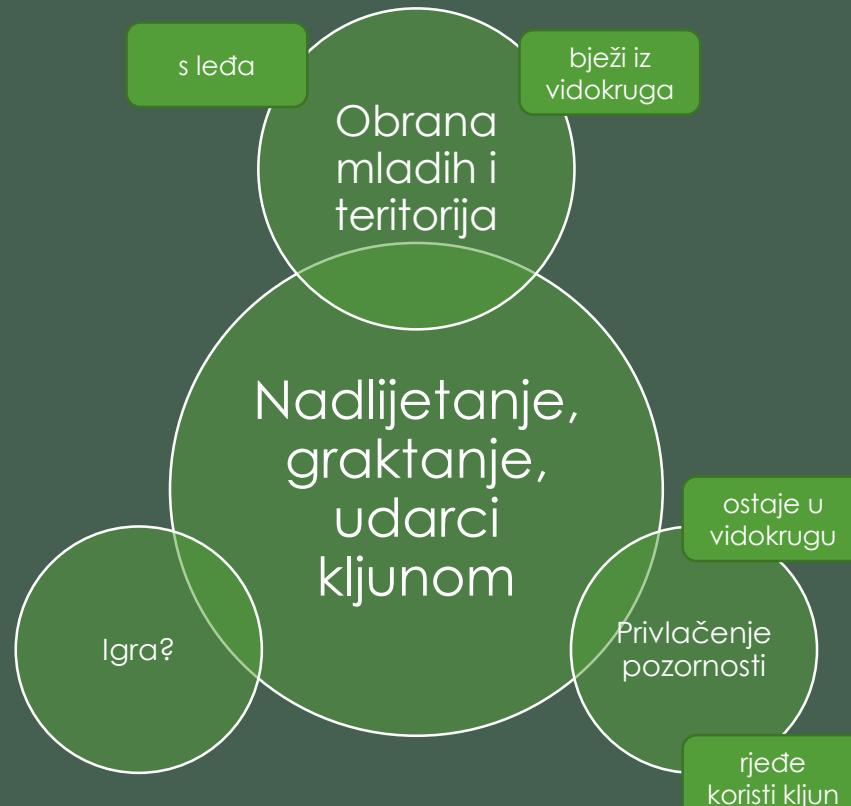
- odgovorno odlaganje otpada
- postavljanje zatvorenih koševa za smeće
- zatvaranje kontejnera
- redovitiji odvoz otpada
- sanacija otvorenog odlagališta otpada

IZAZOV: AGRESIVNO PONAŠANJE

SIVA VRANA

- strategija zastrašivanja i iritacije
- većina sivih vrana ne napada!

IZAZOV: AGRESIVNO PONAŠANJE

SIVA VRANA

PREPORUKE:

- postavljanje znakova i informativnih tabli
- edukacija i širenje korisnih informacija
- premještaj ptica „zarobljenih“ na nezgodnom mjestu
- zbrinjavanje ozlijedjenih jedinki

IZAZOV: AGRESIVNO PONAŠANJE

SIVA VRANA

Ozlijede kod ljudi nastaju uslijed šoka, straha i panike

KAKO SE PONAŠATI?

OPĆENITO:

- obraćati pozornost na okolinu, pogotovo na mjestima na kojima se događaju napadi
- gledati prema vranama koje primijetite

U SLUČAJU NAPADA:

- zadržati smirenost
- osvrnuti se oko sebe, gledati prema vrani
- držati dlanove iznad glave
- nastaviti hodati

IZAZOV: GOSPODARENJE ZELENIM GRADSKIM POVRŠINAMA

SIVA VRANA

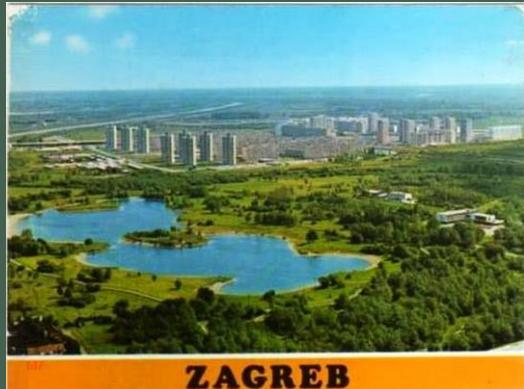

IZAZOV: GOSPODARENJE ZELENIM GRADSKIM POVRŠINAMA

SIVA VRANA

PREPORUKE:

- sadnja grmovitog bilja i poluniskog drveća
 - odabir vrsta dobrih za kukce i male pjevice
- gušća sadnja stabala
- rjeđa košnja

IZAZOV: KOLONIJALNO GNIJEŽĐENJE

GAČAC

- izmet, materijal za izradu gnijezda, buka

U veljači iz Odjela za zaštitu životinja i veterinarske poslove Grada Zagreba upućen poziv na prijavu gnijezda vrana za rušenje

U ožujku Biom sudjelovao na sjednici Odbora za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo Skupštine Grada Zagreba

IZAZOV: KOLONIJALNO GNIJEŽĐENJE

GAČAC

PREPORUKE:

- strateško orezivanje grana
 - pojedinačne grane
 - pojedinačna stabla
- premještanje klupica i stolova
- češće pranje i održavanje staza i objekata
 - idealno neposredno nakon dovršavanja izgradnje gnijezda
- strateški odabir vrsta stabala na novim zelenim površinama ili prilikom zamjene
- sadnja i/ili zaštita prikladnih stabala i kolonija van grada
- izgradnja nadstrešnica
 - zelene nadstrešnice
- korištenje navlaka za aute

IZAZOV: KOLONIJALNO GNIJEŽĐENJE

GAČAC

Početkom sezone gniježđenja (ožujak)

IZAZOV: KOLONIJALNO GNIJEŽĐENJE

GAČAC

Trenutno (svibanj)

IZAZOV: KOLONIJALNO GNIJEŽĐENJE

GAČAC

Metodu orezivanja koristiti ciljano, lokalizirano i strateški, a ne preventivno na mjestima gdje su kolonije vrlo male, gdje nema kolonija ili na mjestima gdje kolonije ne predstavljaju značajnu smetnju ljudima!

A ŠTO S OSTALIM PREDLAGANIM I/ILI KORIŠTENIM METODAMA?

RUŠENJE GNIJEZDA
PRIJE SEZONE
GNIJEŽĐENJA

RUŠENJE GNIJEZDA
TIJEKOM SEZONE
GNIJEŽĐENJA

UKLANJANJE /
MUĆKANJE /
ZAMJENA JAJA

SOKOLARENJE

ZVUČNA I
VIZUALNA STRAŠILA
/ LASERI

STERILIZACIJA

ODSTREL

TROVANJE

ŠTO SMO JOŠ RADILI U 2022.

Savjetovanje vijećnika
gradskih četvrti, gradskih
ureda...

Odgovaranje na
(silne) upite građana

Monitoring vrana i gačaca

Promatranja vrana

Izlasci na teren po
dojavama

Predavanje na
Knežiji

Iskakanje iz paštete u
medijima

Dnevnik sive vrane

Vrane, odnosno životinje, u gradovima su naša realnost i to se neće promijeniti - krajnji je čas za strateški pristup urbanoj bioraznolikosti!

- puno je jednostavnije zalagati se za zaštitu prirode kada je ta priroda negdje daleko i ne smeta nam 😊
- očekuju nas brojne promjene prirode, okoliša, klime, itd. iz kojih gradovi neće biti izuzeti
- zdravi gradski ekosustavi pružaju brojne dobrobiti za građane, pa čak i rješenja za izazove s kojima se suočavamo
- mnogo toga još ne znamo i ne možemo predvidjeti, ali aktivan rad na ovim temama je ključan!

Potrebna nam je vaša pomoć,
informacije, znanje, suradnja u
zalaganju za urbanu bioraznolikost...

Hvala vam na tome!

Kontakt:

iva.sostaric@biom.hr

info@biom.hr

BIOM
UDRUGA / ASSOCIATION

